

Effect CO₂ bij Cymbidium

Arca Kromwijk, Wageningen UR Glastuinbouw
LTO-bijeenkomst 31 maart 2009

Onderzoek naar effect van CO₂ bij Cymbidium

- Uitgevoerd door Wageningen UR Glastuinbouw in Bleiswijk
  - Arca Kromwijk, Nico van Mourik, Peter Schrama
- In opdracht van landelijke commissie Cymbidium LTO-Groeiservice
- Gefinancierd door Productschap Tuinbouw
- In 1^e jaar is 3^e kas gefinancierd door OCAP
- Info bij: Arca.Kromwijk@wur.nl, tel. 0317 – 48 55 29

Proefopzet CO₂ Cymbidium

3 behandelingen in 3 proefkassen in 2 teeltjaren (31-1-2007 t/m 26-1-2009):

- CO₂ doseren bij warmtevraag ketel tot 800 ppm (=controle)
= huidige praktijksituatie zonder aankoop extra CO₂
- Doseren tot 800 ppm met max. 150 kg/uur/ha
- Doseren tot 1200 ppm met max. 300 kg/uur/ha

Binnen elke kas:

- 3 snijcultivars: Arcadian, Beauty Fred 60 en Early Sue Paddy
  - 16 proefplanten per cultivar per behandeling
- Ter orientatie potCymbidium op randbed
  - 1^e jaar: Shiny Yellow, Everglades Gold en Red Dwarf
  - 2^e jaar: D. Sleeping, Sleeping Dream, Mighty Mouse, L. Joner, H. Robin, Y. Cadillac

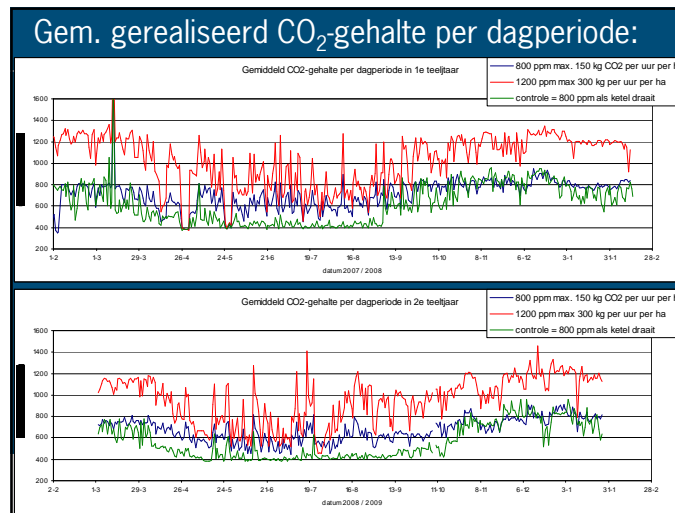
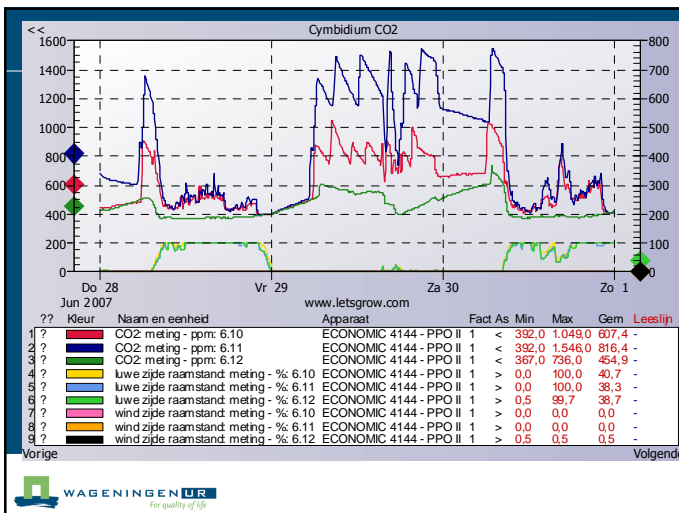
Proefopzet CO₂ Cymbidium

- 1e jaar: Start doseren vanaf 1 uur vòòr zonsopgang
- 2e jaar: Start doseren vanaf 1 uur nà zonsopgang

Onderzoek Ad Schapendonk:

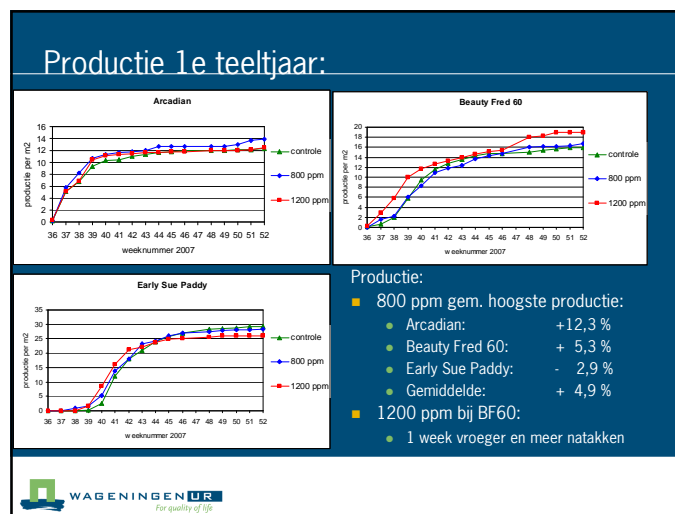
- Bij zonsopkomst duurt het bepaalde tijd voordat fotosynthese Cymbidium op gang komt, door trage opening huidmondjes.
- Fytotronproef: Opening huidmondjes bij 600-800-1200 ppm is ongeveer gelijk (30-45 minuten bij 250 µmol PAR)
- Dus starten doseren 1 uur vòòr zonop is niet nadelig.

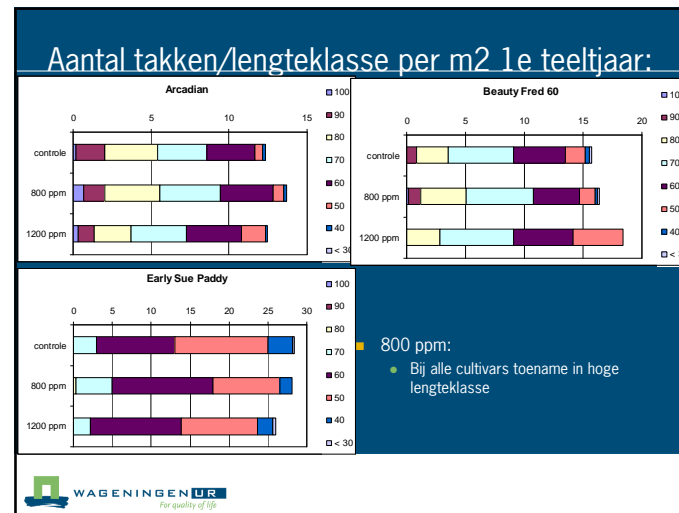
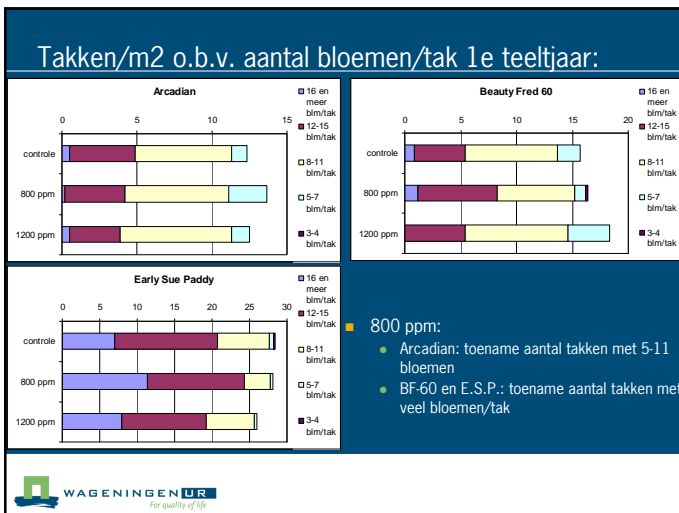

Gem. gerealiseerd CO₂-niveau dagperiode:

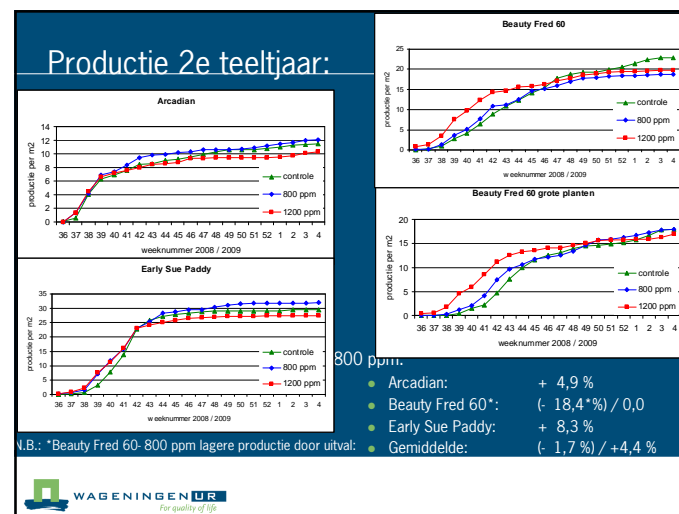
	800 ppm	1200 ppm
1e jaar:	Controle	max. 150 kg/uur/ha
1-2 t/m 31-3-07	704	745
1-4 t/m 1-10-07	475	631
1-10 t/m 31-1-08	783	810
Gem 1e jaar:	617	709
2e jaar:		max. 300 kg/uur/ha
1-2 t/m 31-3-08	698	759
1-4 t/m 1-10-08	446	607
1-10 t/m 31-1-09	723	766
Gem. 2e jaar:	577	684

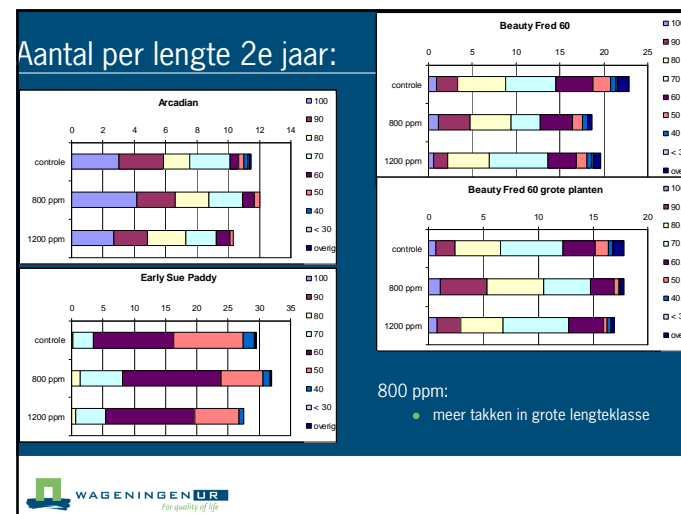
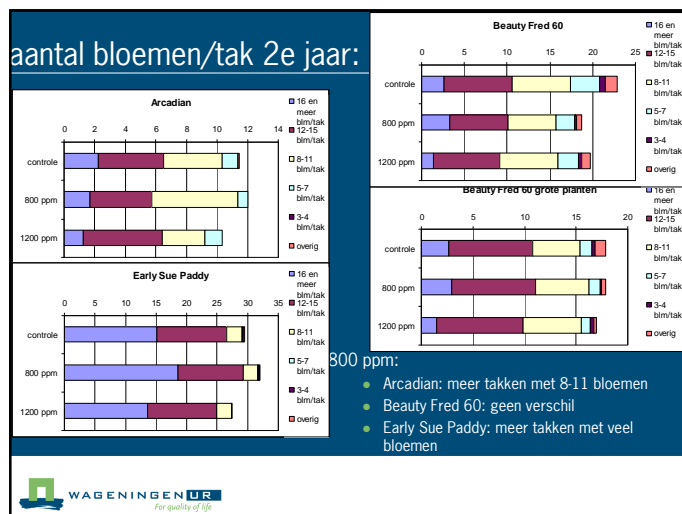

Totaal versgewicht takken/m² 1e jaar:

	Controle	800 ppm	1200 ppm	verschil 800 ppm t.o.v. controle
Arcadian	2271	2373	2238	+4,5%
Beauty Fred	2541	2887	2915	+13,6%
Early Sue P.	3419	3887	3292	+13,7%
Gemiddelde	2744	3049	2815	+ 10,6%

Totaal versgewicht takken/m² 2e jaar:

	Controle	800 ppm	1200 ppm	verschil 800 ppm t.o.v. controle
Arcadian	2568	2605	2349	+ 1,4 %
Beauty Fred*	3989	3663*	3653	(- 8,2*)%
BF grote pl.	3471	3841	3604	+ 10,6 %
Early Sue P.	4126	4665	4085	+ 13,1 %
Gemiddelde	2744	3049	2815	(+ 4,2%)
Gemiddelde zonder BF*	ivm uitval:			+ 8,4%

WAGENINGEN UR For quality of life

Potcymbidium: aantal bloemtakken/plant 1e jaar:

	Controle	800 ppm	1200 ppm	verschil 1200 ppm t.o.v. controle
Shiny Yellow	1.9	2.0	2.0	+ 7.5%
Everglades G.	1.8	1.8	2.1	+ 13.2 %
Red Dwarf	1.6	1.6	1.9	+ 17.1%
Gemiddelde	1.8	1.8	2.0	+ 12.4%

WAGENINGEN UR For quality of life

Potcymbidium: aantal bloemtakken/plant 2e jaar:

	Controle	800 ppm	1200 ppm
D. Sleeping	4.8	5.2	5.1
Sleeping Dream	4.0	3.4	3.8
Mighty Mouse	1.6	2.2	2.2
L. Joner	2.9	2.9	2.6
H. Robin	2.9	3.4	3.7
Y. Cadillac	4.4	5.0	5.9
Gemiddelde	3.4	3.7	3.9
% toename:		+ 8,1%	+ 13,2%

Conclusies productie en kwaliteit snijCymbidium:

- Geen statistisch betrouwbare verschillen door:
  - CO₂-behandeling in enkelvoud
  - Cultivars reageren niet allemaal even gelijk
- Trend: 800 ppm met max 150 kg/uur/ha lijkt iets beter:
  - Gem. +4% productie (excl. BF-60 met uitval)
  - Wat meer lange takken
  - Gem. +9% totaal versgewicht bloemtakken
  - Bij 800 ppm-max 150 kg/uur/ha CO₂-niveau in 1e en 2e jaar is gemiddeld 709 / 684 ppm = +88 / +107 t.o.v. controle
  - Bij 800 ppm-max 150 kg/uur/ha 14 kg CO₂ /m²/jaar extra CO₂ verbruik berekend
- 1200 ppm met max. 300 kg/uur/ha lijkt 'over the top' => niet zinvol

Conclusies potCymbidium op randbed:

1200 ppm lijkt beste:

- 12-13% meer bloemtakken per plant

Wageningen UR Glastuinbouw

Innovaties vóór en mét de glastuinbouw

e-mail: Arca.Kromwijk@wur.nl
 Tel: 0317 – 48 55 29

© Wageningen UR

Lopend onderzoek Cymbidium:

- Effect CO₂-dosering
- Phytophthora
- Stadiumonderzoek
- Effect pottemperatuur op voortijdige lipverkleuring
- Schildluis
- Aanvraag voor onderzoek energiebesparing in voorbereiding